1 Alp(LK) 2043

MŪSŲ PASTOGĖ

Eina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina – Price $1.50 2009.03.04 Nr. 8 (3131)

Vasario 16-oji Gold Coast'e

Šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės Šventę Gold Coast lietuviai paminėjo vasario 18 dieną surengdami vaišes Cascade Gardens. Nuotraukoje – Gold Coast lietuviai ir svečiai. Pirmoje eilėje iš kairės: Vera Juozapavičienė, Elga Kenins (secretary of Australian Baltic Friendship Society), Rita Murphy, Jennifer Rakauskas ir Danutė Bartkevičienė. Antroje eilėje iš kairės: Vytas Vaseris, Maria Atkinson, Irena Cecco, Juozas Songaila (seniūnas), Edvardas Bartkevičius, Al Kalnins, Olga Kalnins, Juri Strante (Chairman of Australian Baltic Friendship Society), Joan Songaila (sekretorė).

Algimantas Kabaila Lietuvos įvykių apžvalga

Prezidento rinkimams artėjant

Pagal Lietuvos Konstituciją ir įstatymus, pirmasis prezidento rinkimų ratas vyks gegužės 17 dieną. Sunku tikėtis, kad vienas kandidatas surinktų 50% visų balsų, tad turės įvykti ir antras rinkimų ratas, kuris planuojamas kartu su Europos Parlamento (EP) rinkimais birželio 7 dieną. Kandidatai turi pareikšti savo sutikimą kandidatuoti iki kovo 13-tos, tad jie netrukus bus visiems žinomi.

Šiandien tik galima spėlioti, kas kandidatuos, nors jau yra ir oficialiai bei neoficialiai pareiškusių savo planus. Neseniai Europos Parlamento narė, Laima Andrikienė buvo pareiškusi savo norą kandidatuoti. Nesenai savo vičšai pagarsintame pareiškime ji savo kandidatūros atsisakė. Cituojame dalį redaguoto jos pareiškimo:

"Mano apsisprendimas susijęs su [..] Vytauto Landsbergio pareiškimu dalyvauti rinkimuose [..].

Dviejų kandidatų, keliamų vienos partijos – L. Andrikienės ir V. Landsbergio – būti negali, to neleidžia rinkimų įstatymas, tai prieštarautų ir elementariai logikai. Vienas iš šių dviejų turėjo pasitraukti.

Lietuvos Sąjūdis ir krikščionys demokratai V. Landsbergiui pareiškė savo paramą, profesorius sutiko būti keliamas.

Todėl man nebeliko nieko kito, kaip išreikšti viltį, kad V. Landsbergis iki galo garbingai gins centro dešinės vertybes ir rungsis rinkimų kovoje."

Rašant šias eilutes prof. V. Landsbergio apsisprendimas dalyvavauti dar nebuvo paskelbtas. Kai kurie kiti kandidatai jau pasiskelbė dalyvausią rinkimuose.

Štai, "Šatrijos Raganos" slapyvardžiu pagarsėjusi, kadaise buvusi Ministrė Pirmininkė, Kazimiera Prunskienė sakė, kad anksčiau yra svarsčiusi galimybę paremti jos nuomone realiausią kandidatę į prezidentus – eurokomisarę Dalią Grybauskaitę, tačiau ją nuvylė tai, kad ši pritaria Premjero Andriaus Kubiliaus politikai, o kai kuriais atvejais yra dar griežtesnė.

Valdančiai koalicijai 100 dienų

Permainų koalicija džiaugiasi nuveiktais darbais bet ir užsimena apie padarytas klaidas. Daugiau kaip prieš tris mėnesius dėl bendro darbo valdžioje sutarė keturios parlamentinės partijos. Koalicija teigia įrodžiusi, kad dėl numatyto tikslo sugeba atsisakyti vidinių ambicijų bei nesutarimų..

"Labai aiškiai parodėme, kad esame kitokie ir stengiamės sukurti kitokią Lietuvą. Ir tai yra pagrindinė 100 dienų žinia", - kuklios sukakties proga surengtoje spaudos konferencijoje kalbėjo Premjeras konservatorius Andrius Kubilius.

Pasak finansų analitiko Gitano Nausėdos, kuo jau kuo, o neveiklumu dabartinės koalicijos ir jos Vyriausybės tikrai neapkaltinsi. "Pamename, kokia finansinė situacija buvo praėjusių metų rudenį. Nors ta įtampa neatslūgo ir dabar, biudžeto plano nevykdymo mastas nebėra toks pasibaisėtinas kaip anksčiau", – sakė analitikas. Jo teigimu, mokesčių reformos rėmai jau suformuoti. Geras jis ar blogas –

Nukelta į 2 psl.

Kandidatai į Prezidento postą – dabar 7

Eurokomisarė **Dalia Grybauskaitė** pranešė, kad dalyvaus šiemet vyksiančiuose Respublikos Prezidento rinkimuose. Apklausų duomenimis, ji turi realių galimybių laimėti rinkimus dar pirmajame rate. Prieš kelias dienas 53-iąjį gimtadienį šventusi Dalia Grybauskaitė Europos Komisijoje yra atsakinga už biudžetą ir finansinį programavimą. Iki paskyrimo 2004 metais ji yra ėjusi LR finansų ministrės pareigas, dirbo Užsienio reikalų ministerijoje. Palaikymą jai yra išreiškęs Premjeras Andrius Kubilius, kuris ketina prašyti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų paremti D. Grybauskaitės kandidatūrą.

Taip pat kandidatuoja **Kazimira Prunskienė**, kuri dabar atšventė savo 66-ąjį gimtadienį. Ji sako apsisprendusi kelti savo kandidatūrą, norėdama atstovauti įvairioms visuomenės grupėms ir sunkmečiu atgaivinti Lietuvos ekonomiką. Ji pabrėžė, kad valstybei gali būti naudinga bei reikalinga jos sukaupta ekonomistės, mokslininkės, ekonomistės patirtis, kuri padėtų susidariusias problemas kompetentingai spręsti.

Valentino Mazuronio kandidatūrą iškėlė [Rolando Pakso] partijos „Tvarka ir teisingumas" kongresas. 55 metų amžiaus politikas šiuo metu yra šios partijos pirmininko pavaduotojas bei "tvarkiečių" Seimo frakcijos seniūnas. Jo teigimu, jeigu norime turėti nepriklausomą valstybę, pirmiausiai privalome turėti ir nuo vidaus verslo bei politikos grupuočių, ir nuo išorės įtakų nepriklausomą Prezidentą. Šalies vadovas privalo vykdyti tik Lietuvos piliečių valią ir ginti jų interesus.

Šiuo metu kandidatais dar užsiregistravo atsargos brigados generolas **Česlovas Jezerskas**, Seimo Pirmininkas **Arūnas Valinskas**, publicistas **Vytautas Kundrotas** ir verslininkas **Jonas Jankauskas.**

Registruotis būti kandidatu į prezidentus galima iki kovo 13 dienos. Pretendentas sumoka 11,600 litų rinkimų užstatą, liudijantį jo ketinimų rimtumą. Atvykęs į VR Komisiją jis jau turi turėti mokėjimą patvirtinantį dokumentą. Taip pat jis turi atsinešti pilietybę patvirtinantį dokumentą, specialią anketą, pasižadėjimą laikytis draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis. VRK pretendentui per 3 dienas išduoda parašų rinkimo lapus. Juos pretendentas iki balandžio 2 dienos privalo grąžinti VRK. Tam, kad jis būtų įregistruotas kandidatu, reikia surinkti ne mažiau kaip 20,000 rinkėjų parašų. ❑

Mirė išeivijos dailininkas Vytautas Ignas

Eidamas 85-uosius metus vasario 18 dieną Vilniuje mirė garsus lietuvių išeivijos dailininkas, Lietuvos dailininkų sąjungos garbės narys Vytautas Ignas. Jis (iki 1958 m. Ignatavičius) gimė 1924 m. gegužės 16 d. Raseinių apskrityje. Dailininkas mokėsi iš Justino Vienožinskio, Antano Gudaičio Kaune, Vilniuje, vėliau – iš Telesforo Valiaus, Viktoro Vizgirdos ir kitų Vokietijoje ir už Atlanto. Gyveno Čikagoje, Cleveland'e, New York'e ir Ashford sodyboje, lietuviškai pavadintoje Giraitė.

V. Ignas sėmėsi įkvėpimo iš lietuvių tautosakos ir tautodailės. Surengė per 30 personalinių parodų tiek išeivijoje, tiek Lietuvoje, dalyvavo per 40 grupinių parodų. Visuotinai pripažintas dailininkas, daugiausia kūręs išeivijoje (JAV), paliko apie 150 lino ir medžio raižinių, 200 tapybos paveikslų, 100 mišrios technikos kūrinių, 300 piešinių, medinių mozaikų, vitražų projektų. Jo kūrybos pėdsakų galima rasti Kanadoje ir JAV, Pasaulio Lietuvių Muziejuje Lemonte, "Alkos" archyve Putname ir pas privačius asmenis.

Vytautas Ignas dar 1971 metais atsiuntė vertingiausių darbų parodą į Vilnių, po eksponavimo visą kolekciją dovanojo Tėvynei ir perdavė ją Lietuvos dailės

Vytautas Ignas "Autoportretas".

muziejui. 1971-2008 m. Lietuvos muziejams dailininkas V. Ignas padovanojo savo kūrybos aukso fondą – 413 geriausių kūrinių. Prieš trejus metus dailininkas su žmona Birute sugrįžo į Lietuvą ir apsigyveno Vilniuje.

Apie dailininką 2001 m. Lietuvos dailės muziejus išleido knygą – albumą "Vytautas Ignas", kuriame išsamiai pristatoma dailininko kūryba. (ELTA)

Pakeista VEKS vadovybė

(ELTA). Po ilgų aukšto lygio nesutarimų, nuo vasario 24 d. viešajai įstaigai "Vilnius – Europos kultūros sostinė" (VEKS) vadovaus Kultūros ministerijos sekretorius Rolandas Kvietkauskas. Kaip po Vyriausybės pasitarimo pranešė kultūros ministras Remigijus Vilkaitis, dabartinė VEKS vadovė Elona Bajorinienė atleidžiama šalių susitarimu.

"Vilnius – Europos kultūros sostinė" steigėjai yra Kultūros ministerija ir Vilniaus miesto savivaldybė. Įstaigos vykdomai kultūrinei programai 2009 m. skiriamas finansavimas vietoj anksčiau numatytų 42 mln. Lt sumažėjo iki 25 mln. litų. Buvo sumažintas projektų skaičius.

(Plačiau apie šią prestižinę programą žiūr. "M.P." psl. 4.)

Vytautas Patašius

Trumpai iš visur

♦ Moderniausias erdvės tyrimo organizacijos NASA satelitas OCO (Orbiting Carbon Observatory) buvo sukonstruotas ypač tiksliai matuoti anglies dvideginio kiekį atmosferoje. Tai svarbu kovojant prieš pasaulio atšilimą. Satelito inicialai atitiko anglies dvideginio cheminei formulei. Raketa su satelitu pakilo į erdvę vasario 24 d. iš Vandenberg karo aviacijos bazės Kalifornijoje. Dėl sutrikimo raketai kylant, satelitas nukrito į Indijos vandenyną netoli Antarktikos.

♦ Rusijos teisėtvarka vis dar kovoja prieš Michail Chodorkovsky, buvusį turtingiausią žmogų Rusijoje. Suimtas 2003 metais ir nuteistas 2005 metais kalėti 8 metus dėl "sukčiavimo ir mokesčių vengimo", dabar jis iš kalėjimo Sibire atvežtas į Maskvą. Jam keliama nauja byla už nelegalias pinigines operacijas su iš Jukos bendrovės pasisavintais pinigais. Jam gresia 22 metų kalėjimo bausmė. Rusijos žmogaus teisių veikėjai tvirtina, kad šie kaltinimai yra keliami politiniais sumetimais.

♦ Vasario 25 d. didžiausia Australijos rūbų gamybos bendrovė Pacific Brands paskelbė, kad ji uždarys 7 dirbtuves ir atleis iš darbo 1850 tarnautojus Australijoje. Gamyba bus perkeliama į Kiniją. Pacific Brands bendrovė, kuri gamina Bonds, Rio, Holeproof, King Gee rūbus, visuomet gyrėsi, kad jie yra gaminami Australijoje. Bendrovė teisinasi, kad pernai metais ji patyrė nuostolį prekyboje. Jai prikišama, kad jos direktoriai pernai metais bent trigubai padidino savo atlyginimus.

♦ Bangladešo valstybės pasienio apsaugos tarnyboje yra apie 67000 karių, kurie saugo valstybės sienas su Burma ir Indija. Jie buvo nepatenkinti savo atlyginimais ir tarnybos sąlygomis. Vasario 24 d. juos lankė Bangladešo min. pirmininkė Sheikh Hasina, ragindama juos laikytis disciplinos. Vasario 25 d. jie sukilo prieš savo vadovybę svarbiausioje pasienio apsaugos būstinėje sostinėje Dhaka. Po susišaudymo, jie išžudė apie 130 karininkų bei jų žmonų. Reguliarių kariuomenės dalinių apsupti, vasario 26 d. jie nusiginklavo, gavę amnestijos pažadą, vyriausybei dar nežinant apie išžudytus karininkus. Paaiškėjus žiaurių žudynių detalėms, amnestijos pažadas atsiimtas, virš 1000 pasienio apsaugos karių patraukti atsakomybėn.

♦ Vasario 25 d. Pakistano Aukščiausias Teismas uždraudė buvusiam ministrui pirmininkui Nawaz Sharif, dabartiam Pakistano Musulmonų Lygos lyderiui, dalyvauti politinėje veikloje. Protestuodami prieš šį sprendimą, Nawaz Sharif šalininkai masiškai demonstruoja miestuose, degindami padangas ir skanduodami šūkius prieš prezidento Asif Ali Zardari vyriausybę.

♦ Vasario 27 d. JAV prezidentas Barack Obama, apsilankęs Camp Lejeune karo stovykloje Šiaurės Karolinoje, paskelbė, kad JAV užbaigs karo veiksmus Irake ir atitrauks didesnę savo karių dalį iš Irako iki 2010 m. rugpjūčio 31 d.. Likę kariai (tarp 35,000 ir 50,000) bus išvesti iš Irako iki 2011 m. galo. Šiuo metu Irake yra 142 000 JAV karių.

♦ Vasario 28 d. Herat mieste Afganistano teismas nuteisė Mohammad Nader mirti, nes jis klaidingai informavo JAV karius apie sukilėlių telkinį. Jungtinių Tautų žiniomis per JAV orinį puolimą pernai rugpjūčio 22 d. dėl šios klaidinančios informacijos žuvo apie 90 civilių. ❑

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

parodys ateitis. Tačiau kai kurias klaidas būtina skubiai taisyti. Vyriausybė, mėgindama padidinti akcizą, per menkai atsižvelgė į aplinkinėse rinkose susiklosčiusią situaciją, konkrečiai – aplinkinių valiutų nuvertėjimą. Todėl lietuviškos prekės tapo nekonkurencingos, teigė G. Nausėda.

Parama Lietuvos žmonėms

Šiemet valstybė gyventojams skirs rekordiškai didelę socialinę paramą. Bendra piniginės paramos suma, kurią Lietuvos gyventojams skirs valstybė, sudarys daugiau nei 1,000 milijonų litų. Tai 126 mln. litų daugiau nei 2008 m., kai socialinei paramai išmokėti buvo skirta 927 mln. litų.

"Valstybė sieks pasirūpinti kiekvienu žmogumi, kuriam ypač reikia paramos, – sakė socialinės apsaugos ir darbo ministras Rimantas Jonas Dagys. – Jos gavimą jau dabar supaprastinome kai kurioms socialinėms grupėms, o biurokratinių barjerų mažės ir ateityje".

Didžiausią skiriamų lėšų dalį sudarys išmokos vaikams. Ši parama sieks 809 mln. litų. Tai 61 mln. litų daugiau nei 2008 m.

Išmokas vaikams sudaro vadinamieji "vaiko pinigai", vienkartinės išmokos gimus ar įsivaikinus vaiką, globos (rūpybos) išmoka ir kita parama. Vien vadinamiesiems "vaiko pinigams" išmokėti numatyta 514 mln. litų. Beveik 120 mln. litų bus skirta ir nemokamam mokinių maitinimui bei paramai mokinio reikmenims įsigyti.

Ministro R.J.Dagio žodžiais, "nepaisant ekonominio sunkmečio, gyventojai turi jausti valstybės paramą. Tai atsispindi ne tik rekordine suma, kuri bus skirta socialinėms išmokoms ir kompensacijoms, bet ir toms lėšoms, kurios skiriamos aktyviai darbo rinkos politikai", – kalbėjo ministras R.J.Dagys.

Kitoms socialinėms išmokoms ir kompensacijoms šiemet valstybė skirs 245 mln. litų arba 66 mln. litų daugiau nei 2008 m. Šias išmokas gaus nepasiturintys Lietuvos gyventojai, kuriems priklauso socialinės pašalpos, taip pat kompensacijos už būsto šildymą, šalto ir karšto vandens suvartojimą.

A. Kubilius iš ES prašo daugiau lėšų

Premjeras Andrius Kubilius vasario 25 Europos Sąjungą paragino labiau fianansuoti skurdesnes Vidurio ir Rytų Europos valstybes. Kaip rašo "Reuters", A. Kubilius teigia, kad ES turėtų padidinti bei praplėsti finansavimą iš savo fondų už eurozonos ribų esančioms ir su mokėjimų balanso problemomis susiduriančioms valstybėms narėms. "Vadinamoji vidutinio laikotarpio finansinė pagalba turėtų būti išplėsta ir panaudota ne tik sprendžiant krizines situacijas bet ir būdams nuo jų apsisaugoti. Europos Komisija turėtų svarstyti tokias galimybes", - rašoma A. Kubiliaus pareiškime.

Europos Sąjungos atstovams išsiųstas elektroninis laiškas buvo atsakas į Europos Komisijos Lietuvos vidutinio laikotarpio fiskalinių planų įvertinimą.

Vasario 25 d. Europos Komisija pateikė teigiamą Lietuvos, Portugalijos ir Italijos finansinių planų įvertinimą, nors pastebėjo, kad dėl neaiškių ekonominių sąlygų šalių planuojami biudžeto deficitai gali būti didesni.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS, LGITIC ir "Bernardinai".

Lėktuvai – kur jie dabar?

Šių metų sausio viduryje savo veiklą nutraukė reguliariųjų skrydžių bendrovė „flyLAL Lithuanian Airlines" („flyLAL"). Dėl didelių skolų buvo sustabdytas oro vežėjo pažymėjimo galiojimas ir licencija, baiminantis, kad įmonė finansiškai nepajėgi užtikrinti skrydžių saugos.

Bendrovės „flyLAL" akcininkams atstovaujantis Gediminas Žiemelis patvirtino, kad didžioji dalis lėktuvų, kuriuos iki bankroto paskelbimo naudojo „flyLAL", šiuo metu išsibarstę po visą pasaulį. „Orlaiviai jau rado naujus šeimininkus. Su kai kuriomis skrydžių bendrovėmis dar vyksta derybos. Keli lėktuvai liks Lietuvoje", - trumpai paaiškino G.Žiemelis. Dalį lėktuvų skrydžių bendrovei „flyLAL" nuomojo bendrovė „Avia Asset Management", priklausanti įmonių grupei „flyLAL Group Services". Veiklos pradžioje ši kompanija bendrovei „flyLAL" nuomojo 8, paskui 6, dar vėliau – 3 lėktuvus.

Paskelbus „flyLAL" bankrotą, šiuo metu du „Avia Asset Management" lėktuvai „Boeing 737-300" ir vienas „Boeing 757-200" nuomojami Lietuvos užsakomųjų skrydžių bendrovei „flyLAL Charters", du „Boeing 737-500" išnuomoti Kazachstano oro bendrovei, vienas „Boeing 737-300" išnuomotas Danijos oro bendrovei „Jet Time". Dar vieną „Boeing 737-500"perima Slovakijos skrydžių kompanija, o netrukus - ir kitą to paties tipo lėktuvą iš „flyLAL".

Susisiekimo ministras Eligijus Masiulis teigia, kad bankroto procedūras pradėjusi oro bendrovė „flyLAL" dar turi galimybę tęsti veiklą. „Mano nuomone, „flyLAL" savininkai turi galimybę, jei tik jie to norėtų, tęsti veiklą: licencija tik sustabdyta, ji neatimta. Vienas galimų veiklos pratęsimo būdų – įmonės restruktūrizacija, sujungiant visas „flyLAL Group" priklausančias įmones. Nemaža dalis tų įmonių pagal 2008 m. veiklos rodiklius yra pelningos", sakė jis. Tačiau Susisiekimo ministerijos sudaryta darbo grupė įžvelgė ir galbūt nesąžiningų veiksmų kreditorių atžvilgiu.

Pervežė jau milijoną oro keleivių

Airiška pigių skrydžių aviakompanija „Ryanair", vasario 19 dieną pranešė, jog jau pervežė vieną milijoną keleivių iš ir į Kauno oro uostą nuo savo veiklos pradžios 2005 metų rugsėjį.

Iš Londono atskridusi Julia Michalovska tapo laimingąja milijonine keliautoja. Kauno oro uoste „Ryanair" atstovas ją apdovanojo nemokamu bilietu kelionei su „Ryanair".

Ta proga Kauno oro uosto generalinis direktorius Arijandas Šliupas pasidžiaugė: „Tai protingoss ilgalaikės partnerystės rezultatas ir tikiu, kad ateityje skaičiuosime dar ne vieną milijoną „Ryanair" keleivių iš Kauno." LGITIC

Padidinta parama studentams

Kaip pareiškė švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius, šiemet universitetų ir kolegijų pirmakursių studijoms apmokėti valstybė skirs 70.4 mln. litų, arba 30% daugiau lėšų nei pernai. Nemokamai studijuos 21,000 būsimųjų pirmakursių, kurie gaus studijų krepšelį. 11,000 krepšelių (51 mln. litų) atiteks universitetams, 10,000 krepšelių (19.4 mln. litų) gaus kolegijos. Pasak ministro, universitetuose valstybė finansuos ir studijų krepšelius skirs 3,100 pasirinksiančiųjų socialinių mokslų studijas, 2,900 studijuosiančių jų technologinius mokslus, 1,700 – fizinius mokslus, po 1,300 – humanitarinius ir socialinius mokslus, 700 asmenų nemokamai universitetuose studijuos menų specialybes. Kolegijose didžiausias krepšelių skaičius, tai yra 4,200, atiteks technologijos mokslams, 3,700 – socialiniams, 1,400 – biomedicinos mokslams, 500 – menų studijoms, 200 – humanitariniams, 100 – fiziniams mokslams.

Daugiausia valstybė yra pasirengusi mokėti už studijuosiančiųjų universitetuose pilotų ir muzikų studijas. Už į finansuojamą vietą įstojusių būsimųjų pilotų ir muzikų studijas bus mokama per 18,800 litų. Dailės, teatro, audovizualinio meno specialistų, trenerių, odontologų paruošimas įvertintas maždaug 11,500 litų per metus. Būsimųjų medikų metinis studijų krepšelis bus per 9,400 litų. Pigiausiai atsieis humanitarinių ir socialinių specialybių universitetinės studijos. Čia valstybė krepšelio "lubas" yra užbrėžusi ties 4,031 litų per metus.

Pažymima, kad šie skaičiai nurodo tik didžiausią galimą studijų krepšelį. Aukštoji mokykla pati nusistato kainas tiek valstybės finansuojamiems, tiek už save mokantiems studentams. Ji gali būti ir mažesnė nei maksimali kaina, kurią valstybė yra pasirengusi mokėti už geriausiai besimokančiųjų studijas.

Pasak ministro, preliminariai skaičiuojama, kad studentai, kuriems tektų krepšeliai nuo 3,361 iki 7,922 litų, sudarys apie 93% nuo visų valstybės finansuojamų studentų. Taigi 19,600 iš visų 21,000 valstybės finansuojamų studentų gaus tokio dydžio krepšelius. Pačiose brangiausiose specialybėse mokysis tik apie 7% visų valstybės finansuojamų studentų. Krepšelius nuo 8,218 iki 18,854 litų gaus 1,600 studentų. Valstybės finansavimo netekęs asmuo už studijas turės mokėti aukštosios mokyklos nustatytą studijų kainą. Ministro teigimu, į krepšelį galės pretenduoti visi abiturientai, kurie bus išrikiuoti į eilę. Vieta eilėje priklausys nuo stojančiojo pasirinktų studijų programų. ❑

Prekyba moterimis

Teigiama, kad tūkstantis moterų iš Lietuvos kasmet tampa sąvadautojų aukomis ir, apgaule išvežtos į kitas valstybes, prievarta įtraukiamos į prostituciją. Panevėžio apygardos teisme prasidėjo 30 tomų baudžiamoji byla, kurioje dėl prekybos žmonėmis, merginų ir moterų įtraukimu į prostituciją ir pelnymusi iš šios veiklos kaltinama 7 asmenų grupė. Nusikaltėliai kaimuose nusižiūrėdavo sunkiai besiverčiančias, darbo neturinčias ir negalinčias išgyventi bei išmaitinti savo vaikų moteris ir, apgaule išvežę į Vokietiją, Ispaniją ir Jungtinę Karalystę, parduodavo iš prostitucijos besipelnančioms albanų grupėms. Šioje byloje nukentėjusiomis yra pripažintos 25 merginos nuo 17 iki 30 metų. Į sąvadautojų pinkles įkliuvo moterys iš Anykščių, Kėdainių, Jonavos, Kaišiadorių ir Panevėžio rajonų.

Šios sudėtingos bylos tyrimui vadovavusi Panevėžio apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų tyrimo skyriaus prokurorė Nida Grunskienė sulaukė ypatingo įvertinimo – Lietuvos "Caritas" iniciatyva prokuratūroje apsilankęs Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas prokurorei įteikė padėką ir palaiminimą už didžiules ir nuoširdžias pastangas kovojant su prekyba žmonėmis. Pasak išskirtinio "Caritas" ir vyskupo dėmesio sulaukusios prokurorės Nidos Grunskienės, renkant įrodymus ir atliekant kitus procesinius veiksmus ji dirbo kartu su kolegomis iš Policijos departamento, Kėdainių policijos komisariato, bet padėjo ir kitų šalių kolegos. ❑

Vasario 16-oji Sydnėjuje

Visų pirma norime pasidžiaugti, kad į mums taip svarbų ir reikšmingą Vasario 16-osios minėjimą atvyko tiek daug Sydnėjaus ir Apylinkės lietuviškos bendruomenės narių. Vos vos užteko kėdžių atsisėsti, o kai kuriems teko pastoviniuoti salės gale. Betgi visi sutilpome. Ir pagal tai, kiek daug mūsų susirinko, galime pasakyti, kad tautinė - patriotinė dvasia dar stipriai rusena mumyse.

Šiam minėjimui ruošiantis mes, ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdyba, stengėmės į programą įtraukti kuo daugiau jaunų žmonių, ypač naujai atvykusių lietuvių.

Trumpas paskaitas paskaitė Greta Savickaitė - Fletcher ir Darius Bačiulis. Jauniausias meninės programos dalies atlikėjas Domantas Kuzinkovas padeklamavo eilėraštį ir paskanbino pianinu. Sydnėjaus lietuvių tautinių šokių grupė "Sūkurys", vadovaujamas Kristinos Rupšienės, pašoko keletą šokių. Žinoma, kaip visada, meninę programos dalį užbaigė mūsų mylimas ir nepakartojamas choras "Daina".

Dar prieš prasidedant meninei programos daliai daugeliui Sydnėjaus lietuvių bendruomenės narių buvo įteiktos padėkos ir apdovanojimai. Sydnėjaus Apylinkės Valdybos nutarimu, "2008 Metų Žmogumi" išrinktas **Teodoras Rotcas** ir jam paskirta piniginė premija. Buvo paminėti ir paskatinti jaunieji Sydnėjaus lietuvių bendruomenės nariai, kurie yra aktyviausi ir populiariausi jaunimo tarpe. Tai – **Rimas Kazokas, Emilija Rupšytė** ir **Andrius Jurkšaitis**. Visiems įteiktos nedidelės premijos.

Iš kairės: ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdybos narė Rymantė Gell ir Valdybos pirmininkė Albina Liutackienė.

Lietuvių Klubo Administracija visus pavaišino taure vyno. Iš kairės: Isolde Poželaitė Davis AM ir Elena Jonaitienė.

Pirmą kartą Australijos lietuvių išeivijos istorijoje įteikta padėka iš Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Dainiaus Kamaičio, reziduojančio Tokijuje. Ši padėka įteikta Joseph Blansjaar, kuris buvo "Tūkstantmečio Odisėjos" koordinatoriumi Sydnėjuje. Taip pat už puikiai suruoštą "Tūkstantmečio" šventę ambasadorius Dainius Kamaitis atsiuntė Padėkos laišką ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdybai.

Neliko pamiršti ir XXV Autralijos Lietuvių Dienų organizatoriai bei jų pagalbininkai. Visiems jiems Sydnėjaus Apylinkes Valdyba įteikė Padėkos raštus už puikiai suorganizuotą Šventę. Malonu buvo ir tai, kad ir pati Valdyba buvo apdovanota Šventės organizatorių, kurie įteikė $1000 čekį.

Pakiliai sugiedoję Tautos himną užbaigėme Vasario 16-osios minėjimą.

Lietuvių Klubo Administracija mus visus pavaišino baltu vynu.

Skirstėmės namo neskubėdami. Vis dar norėjosi pratęsti šią iškilią dieną, pasidžiaugti susitikimo akimirkomis. Gera buvo būti kartu. Dėkojame visiems atvykusiems!

ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdyba

Dalis "Dainos" choristų. Priekyje – choro "Daina" dirigentė Birutė Aleknaitė.

Sydnėjaus lietuvių tautinių šokių grupės "Gintaras" šokėjai Kristina Rupšienė (grupės vadovė) ir Lukas Kains.

Širdingai sveikiname mielą, darbščią ir nepailstančią mūsų Draugijos narę

Martiną Reisgienę

garbingo apvalaus jubiliejaus proga, linkėdamos jai geros nuotaikos, stiprios sveikatos, kūrybingų darbų ir dar daug gražių bei saulėtų dienų

Sydnėjaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugija

Nuotraukoje – pirmoje eilėje iš kairės: Julija Lašaitienė ir Martina Reisgienė. Antroje eilėje iš kairės: Onutė Kapočienė, Nijolė Chan ir Tamara Vingilienė.

News from the Committee of the Australian Lithuanian Community in Melbourne

Dennis Gaylard recently joined the Committee of the Australian Lithuanian Community in Melbourne Association Inc. (ALV Melbourno Apylinkės Valdyba). The responsibilities of the 5 members of this committee are the following:

Dr. Paul Kabaila (President)
Dr. Aurelija Sadauskas (Vice-President)
Paul Petraitis (Treasurer)
Dennis Gaylard (Secretary)
Bronius Zumeris (ordinary member)

The committee is currently seeking additional volunteers to work with the committee. We have sought to make our decision-making as efficient as possible through, for example, the extensive use of emails. Since the 2008 AGM, the committee has carried out the following tasks:

(1) It has convened a meeting to organise the Calendar of Events in Melbourne for 2009.

(2) It has liaised with the Ambersail organisers, John Mašanauskas, Honorary Consul Andrew Žilinskas to help organise a possible visit of Ambersail to Melbourne.

(3) It has liaised with Dr. Aldona Butkus who kindly agreed to organise Kūčios in 2008 at the Melbourne Lithuanian Club. This event was a great success, with 65 people attending. Many thanks to Aldona for her work.

(4) The next Lithuanian Days will be held in Melbourne. The organising committee is a sub-committee of the Committee of the Australian Lithuanian Community in Melbourne Association Inc. This committee is chaired by Rita Mačiulaitis.

(5) The committee organised the 16th February Independence Day Celebration held at 2.30pm on 15th February in the Theatre at the Lithuanian Club in Melbourne. This event was a great success. Thanks to all those who contributed.

Dr. Paul Kabaila
President,
Committee of the Australian Lithuanian Community in Melbourne Association Inc.

Nepalikime vaikų nuošaly !

Šįmet, kai visos lietuvių bendruomenės ruošiasi švęsti ir jau pradėjo Lietuvos vardo tūkstantmečio renginius, **nepalikim nuošaly ir vaikų !**

Šeimos pokalbiuose, mokykloje, skautų sueigose tegu ir vaikai pajunta, ką šie metai reiškia lietuviams. Tegu išgirsta apie svarbius ir pasididžiavimo vertus įvykius Lietuvos gyvenime, o išgirdę tegu pabando juos savaip išreikšti.

Jau keleri metai kaip Melbourno Lietuvių Namuose nematėme vaikų paveikslų. Paraginkite vaikus piešti ir surinkite įdomesnius darbus. Tūkstantmečio parodos tema – kas vyko ir kaip gyveno Lietuva prieš 1000 metų ir nuo to laiko iki dabar.

Vaikų iki 15 metų piešinių parodą atidarysime balandžio 19 d., o premijas už geriausius darbus įteiksime per Motinos Dienos minėjimą gegužės 10 d.

Parodos sąlygas ir temų sugestijas rasite sekančiame laikraščio numeryje ir išgirsite per radijo programą, o tuo tarpu įsidėmėkite - paveikslai turi būti ne mažesni kaip "A 4" formato ir **be pavardės.** Laiko liko nedaug.

Melbourno Entuziastės

Kryžiuočių ordinas tebeegzistuoja

Isolda Poželaitė - Davis AM

"Eina garsas Prūsų žemės:
žirgą reik balnoti;
Daug kryžiuočių nuo Malburgo
rengias mus terioti."

Kas neprisimena Maironio eilėraščio? O kryžiuočių ordinas dar tegyvuoja. Kur? Austrijoje Vienoje (Wien), Singerstrasse, visai netoli šv. Stepono katedros. O kaip tai atsitiko?

Dauguma tautiečių, kurie mokėsi istorijos gimnazijoje, turbūt atsimins, kad jie buvo vienuoliai, kurie slaugė sužeistuosius, riterius ir piligrimus, per trečiąjį kryžiaus karą (1189 – 1192). Pamaldūs vokiečių pirkliai jiems įrengė ligoninę 1190 per Akono (Acre) apgulimą. Jeruzalė tuo metu buvo prarasta. Ten veikę vienuoliai susijungė ir pasivadino "Vokiečių namo Jeruzalėje (domus Theutonice) šv. Mergelės Marijos ordinu". Matyt, kad namuose Jeruzalėje buvo koplyčia skirta Marijai, Dievo Motinai, kur vienuoliai melsdavosi. Jie tęsė slaugos tradicijas, kurias buvo pradėję Joanitų (Hospitalers) ordino priklausomybėje, prieš 1143m. įsigiję vokiečių ligoninę Jeruzalėje. Ta ligoninė žuvo, Saladinui paėmus Jeruzalę 1187 metais.

Kai vienuoliai tapo ir riteriais, jie turėjo išsiuvinėtą kryžių ant savo apsiausto. Tad Lietuvoje tuos vienuolius – riterius jau vadino "kryžiuočiais."

O kaip vienuoliai tapo ir riteriais? 1198 į Akoną (Acre) atvyko daug vokiečių riterių. Sužinoję apie imperatoriaus Henriko VI-ojo mirtį, dauguma jų grįžo į Vokietiją. Dalis pasiliko kovoti su saracėnais su sąlyga, kad bus sukarintas vokiečių vienuolių ordinas ir jie galės įstoti į jį kariais. Galbūt tų laikų vienuolių galvosenoj buvo įsitvirtinusi nuomonė, kad krikščionybę jiems reikia ne tik ginti nuo priešo, bet ir plėsti bei kovoti už ją su ginklu rankoje.

1198-aisiais metais popiežius Inocentas III patvirtino naująją ordino regulą. Galima manyti, kad popiežius buvo taip pat susirūpinęs, kad pačioje Europoje dar buvo likę pagonių, pavyzdžiui, kad ir prūsai ir lietuviai.

Tad vienuolių – riterių pareiga tapo ginti tikėjimą, kovoti su netikėliais ir juos atvesti į tikrąjį krikščionybės kelią.

O kai Acre krito ir musulmonai laimėjo kovas prieš krikščionis per trečiąjį kryžiaus karą Palestinoje (1189-1192), vienuoliai-riteriai turėjo pasitraukti iš jos. Ordino magistras ir pasekėjai išsikėlė į Veneciją.

Neužilgo Vengrijos karalius Andrius II-sis norėjo juos panaudoti Transilvanijoje kovoje su Kumanais. Iškilus nesutikimų tarp karaliaus ir kryžiuočių, jie buvo priversti pasitraukti iš Vengrijos

1225 m. Mozūrų kunigaikštis Konradas juos pakvietė padėti nugalėti prūsus ir juos pakrikštyti. Kryžiuočiai sutiko, bet prieš tai magistras Hermann von Salza derybose su vokiečių imperatorium Frederiku II, išsiderėjo imperijos kunigaikščio titulą, ir visų kryžiuočių nugalėtų žemių nuosavybę. Imperatorius tai patvirtino specialia auksine Rimini bule (1226m.)

Atvykę Mozūrijon kryžiuočiai tuoj pasistatė pilaitę vardu Vogelsang Vyslos upės pakrantėje, ir taip pat kitame upės krante pilį Torną (Tornau?). Iš ten jie pradėjo žygius prieš prūsus.

Kadangi prūsai atkakliai gynėsi, kryžiuočiai kviesdavosi ir riterius iš Europos kraštų. O kai reikėdavo, ir popiežiai paskelbdavo Kryžiaus karą prieš pagonis prūsus ir lietuvius. Todėl nenuostabu, kad kryžiuočiai vis giliau ir giliau brovėsi į prūsų žemes, ypač kai ir kalavijuočiai spaudė prūsus iš šiaurės. Pagaliau 1249 m. Christburgo pilyje buvo pasirašyta taika ir kryžiuočiams atiduota vakarinė Prūsijos dalis.

Galima tvirtinti, kad nuolatiniai didesni ir mažesni užpuolimai tarp prūsų ir lietuvių vienoje pusėje ir kryžiuočių ir kalavijuočių kitoje pusėje nesiliovė. Galima ir manyti, kad skaudus kalavijuočių pralaimėjimas Saulės mūšyje (1236 m.) prie dabartinių Šiaulių paskatino kalavijuočių ordiną susijungti su kryžiuočiais (1237). Vadovaujanti rolė šiame susijungime, žinoma, teko kryžiuočių Magistrui.

Karai tarp lietuvių ir vienuolių-riterių nesibaigė. Pagaliau 1410 metais Tannenberg, Žalgirio mūšyje jie buvo lietuvių lenkų armijos ir karių samdinių iš Čekijos ir kitų kraštų sumušti ir nebeatgavo savo įtakos.

Paskui 1525 metais Didysis magistras Albrechtas pasinaudojo Liuterio Reformacijos suteikta galimybe ir atsižadėjo asmeninio neturto ir skaistybės priesaikos. Tuo pasinaudojus, Ordino turtas tapo asmeniniu turtu ir šitai pagundai pasidavė dauguma komtūrų ir narių. Taip buvo sukurta valstybė.

Bet reikia pastebėti kad ne visi vienuoliai – riteriai pasidavė šiai pagundai. Vieton to kad, neštų Kristaus pažadėtą taiką, jie tapo užkariavimo, plėtimosi į Rytus simboliu. Šitame kontekste geriau ir suprantamas Vokietijos 'Drang nach Osten' veržimasis, kurio šaknys siekia net 1225-26 metus.

Kazys Almenas baigia savo įdomų straipsnį tautiečių kvietimu apsilankyti Vienoje:

"Kai būsite Vienoje, nepraleiskite progos aplankyti kuklią bažnyčią Singerstrasse, visai netoli Šv. Stepono katedros. Pasižvalgę po saikingai "subarokintus" gotikinius skliautus, įsitikinę, jog virš Didžiojo magistro kėdės (altoriaus dešinėje) išties kabo iš istorijos vadovėlių pažįstama balta vėliava su juodu kryžium (Kryžiaus susidūrime – į dešinę pusę žvelgiantis juodas stilizuotas erelis), palikite jiems kelis eurus aukų dėžutėje. Kryžiuočių ordinas šiais laikais daro gerus darbus. Tokius, dėl kurių jis buvo prieš 800 metų įsteigtas"

O jeigu Jums dar ir pasiseks, galėsite susipažinti su dabartiniu Kryžiuočių Didžiuoju Magistru. Tad keliaudami per Vieną, gal sustokite ir užsukite į tą kamputį Singerstrasse, ir įėję pro dailius ketaus vartus, pamatysite viduje gotikinio stiliaus bažnyčią. Jei pasitaikytų Mišių laikas, galbūt pamatysite ir Kryžiuočių Didįjį Magistrą prie altoriaus.

Toks ordino tęstinumas, man bent buvo labai netikėtas, bet drauge ir praturtino žinias iš Lietuvos praeities. Už tai esu dėkinga istorijos sąsajų nenuilstančiai ieškančiam keliautojui Kaziui Almenui.

N.B: visos citatos iš Kazio Almeno straipsnio " Kelionės : Apie Kryžiuočius ir valdžios pagundas", *AKIRAČIAI*, 2005.11.05.

Labai dėkoju Vytautui Patašiui už kruopščiai surinktas žinias apie kryžiaus karus ir keletos istorinių klaidų pataisymą. Kas domisi anų laikų istorija, mielai padarysiu Vytauto žinių fotokopiją ir pasiųsiu Jums. ❑

Vilniaus renginiai sužibės Europoje

(ELTA). Po ryškių nesutarimų keičiant vadovybę, Kultūros ministerija paskelbė Nacionalinės programos "Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009" kultūros, meno ir visuomeninių projektų galutinį sąrašą.

Bendra sąmatinė šių projektų vertė siekia 25 mln. litų ir juos bus pradėta įgyvendinti nedelsiant.

Specialiesiems renginiams skiriama per 1.5 mln. Lt, konferencijoms ir suvažiavimams – per 1.2 mln. Lt, iš jų didžiausia suma – 1 mln. Lt skiriama Tarptautinei galerijų mugei.

Europos menų programai skiriama per 18.5 mln. Lt, iš jų Europos menų mokyklai – beveik 4.5 mln. Lt. Muzikos programai skiriama per 4.5 mln. Lt, iš jų – 2.3 mln. Lt pirmajam tarptautiniam Vilniaus operos festivaliui, 565,000 Lt – sakralinės muzikos festivaliui, 465,000 Lt - Londono simfoninio orkestro ir dirigento Valerijaus Gergijevo programai.

Vizualiųjų menų programai skiriama per 7.6 mln. Lt, iš jų Nacionalinės dailės galerijos parodoms "M.K.Čiurlionio ir jo amžininkų kūryba" ir "Šaltojo karo laikmečių menas" – po 2.4 mln. Lt, Lietuvos dailės muziejaus tarptautinei parodai "Europos peizažai" – per 940,000 Lt, parodai "Miesto istorijos" – per 870,000 Lt.

Teatro ir šokio programos projektams skiriama beveik 890,000 Lt, Kino ir audiovizualinių menų programos renginiams – per 920,000 Lt, Kultūrų atpažinimo programai – beveik 1.2 mln. Lt, Gyvosios istorijos programai – per 2 mln. Lt, iš jų pusė - projektui "Baroko dialogai", Žmonių programai – 270,000 Lt, Literatūros programai – per 200,000 Lt.

Paskelbtas ir sąrašas projektų papildomai 7 mln. Lt sumai, kurie būtų pradėti finansuoti tik gavus papildomų lėšų – skyrus papildomą finansavimą peržiūrint valstybės biudžetą ar iš kitų šaltinių.

Į papildomų projektų sąrašą patenka per 20 projektų, iš jų brangiausi – LUX festivalis su uždarymu (1.2 mln. Lt) ir roko festivalis prie Baltarusijos sienos "Muzika griauna sienas" (per 1.1 mln. Lt) ir pigiausias – Gatvės muzikos šventė (33,000 Lt).

Taip pat į šį sąrašą patenka "Europos salės projektai" (722,000 Lt), "Menas netradicinėse erdvėse" (680,000 Lt), "Folkšokas" (220,000 Lt), konkursas "Mano kiemas – meno kiemas" (per 194,000 Lt), Niko Pirosmanio parodos palydimieji renginiai (beveik 103,000 Lt), projektas "Išgyvenimo stovykla "1984" (beveik 120,000 Lt) ir kt.

Kultūros ministras Remigijus Vilkaitis teigia, kad toliau VEKS programa didžiąja dalimi vyks pagal Kultūros ministerijos parengtą programą, kuri esanti priimtina ir Vilniaus miesto savivaldybei. "Nieko mes nestumdysim, tik maksimaliai remsim radę bent mažiausią galimybę tą kitą sąrašą (projektų sąrašas papildomai 7 mln. Lt sumai - ELTA). Laikysimės griežtai, nieko nebekeisime. Manau, kad darbai pajudės greit", - kalbėjo ministras.

"Žemaičių žemės rūpintojėliai"

Fotoapybraiža, fotoalbumas

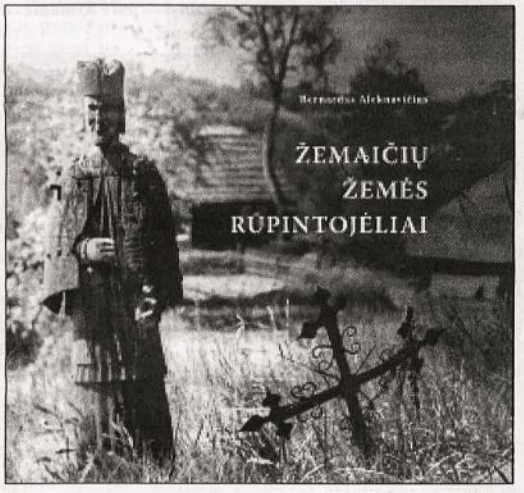

Žymus žurnalistas, kraštotyrininkas ir fotografas **Bernardas Aleknavičius** pusę amžiaus fotografavo Žemaitijos liaudies meną, jo kūrėjus. Sukaupė daug negatyvų ir fotografijų, kurias ilgai sistemino, rašė apibendrinamuosius straipsnius. Rezultatas – fotoalbumas **"Žemaičių žemės rūpintojėliai"**, kurį išleido klaipėdiškė leidykla "Eglė" (340 psl.).

Plačios erudicijos autorius aiškina Rūpintojėlio esmę – tai gali būti ir rymanti pakelės skulptūrėlė, koplytėlė ir patriotiškas žmogus. Knygoje pavaizduoti Ktretingos, Skuodo, Mažeikių, Akmenės, Šiaulių, Plungės, Rietavo, Telšių, Kelmės, Šilalės ir Klaipėdos savivaldybių rūpintojėliai. Tikriausiai pusės fotoalbume atvaizduotų rūpintojėlių ir kitų tautodailės kūrinių šiame pasaulyje nebėra. Dalis sunyko, kita dalis išvogta, kita sugadinta. Jie išliko tik uolaus žurnalisto, kraštotyrininko Bernardo Aleknavičiaus fotografijose, negatyvuose, kurie, saugiai kataloguoti, turi ir datas, ir adresus. Didžiausias idealizmas bei neblėstanti Lietuvos meilė – taip trumpai nusakytinas B. Aleknavičiaus gyvenimas ir kūryba. Jo dokumentinės ir publicistinės kūrybos herojai – Kristijonas Donelaitis, Ieva Simonaitytė, Vydūnas, Adomas Brakas, Zanavykų krašto šviesuoliai. Šioji fotoapybraiža – tryliktoji nepailstančio patrioto knyga. Jos skaitytojas ir žiūrovas gali būti kiekvienas iš mūsų.

"Žvelgi į žemaičių žemės rūpintojėlius ir susimąstai. Koks tai platus ir gilus kultūros klodas. Tai sunkiai suvokiamo tautos nueito kelio dalis. Rūpintojėliuose – žmonių gyvenimai. Jų likimai. Nė viena Marija Sopulingoji, nė vienas Jonas Kikštytojas ar kuris kitas šventasis neatsirado be priežasties. Visi jie turi savo istorijas. Tik gaila, kad apie tai mes žinome labai nedaug. Šį tą žinome apie didžiuosius žemaičių rūpintojėlius: Dioniza Pošką, Simoną Stanevičių, Simoną Daukantą, Motiejų Valančių, Jurgį Pabrėžą. O ką mes žinome apie dainorėlius, pasakorius, dievdirbius, turtinusius mūsų kalbą, taurinusius dvasią, puošusius gyvenimą? Deja, deja... Tik jaučiame, jog tai mūsų praeitis, vaidilų kanklių skambėjimas, senolių pasakojimas apie garbingą tautos praeitį.

Prieš "raudonąjį tvaną" Žemaitijoje kaip niekur kitur buvo gausu kryžių, koplytstulpių, koplyčių, koplytėlių, kur gyveno rūpintojėliai, Nukryžiuotieji ir Nazariečiai, Marijos Maloningosios ir Marijos Sopulingosios, šv. Jonai Nepomukai ir šv. Florijonai, šv. Onos ir šv. Barboros. Ir visi šie šventieji bei šventosios turėjo savo šventę – Visų Šventų dieną. Saugojo gyvulius nuo ligų, javų laukus – nuo gamtos nelaimių, o dainose apdainuotus žydruosius linelius - nuo įvairių kenkėjų" - fotoapybraižos įžangoje rašo Bernardas Aleknavičius. ❑

Nepriklausomybės Šventė Hobarte

Nepriklausomybės Šventę Tasmanijos lietuvių bendruomenė atšventė vasario 14 dieną Vokiečių Klube, Hobarte. Suvažiavo jaukus būrys "tasmaniečių" iš įvairių vietovių prisidėti prie minėjimo.

Į minėjimą buvo pakviesti latvių ir estų bendruomenių pirmininkai, kurie atidžiai klausėsi susirinkimo eigos.

Po trumpos paskaitos apie 1918 metų Nepriklausomybės paskelbimą ir primenant garsiąją Lietuvos valstybės istorinę praeitį, ALB Tasmanijos Apylinkės Valdybos pirmininkės nepailstamos padėjėjos – dvi muzikalios dukros – pagrojo smuiku keletą dainelių.

Po to Valdybos pirmininkė Rožė Vaičiulevičius padarė pranešimą apie ALB Krašto Tarybos posėdį, vykusį Australijos Lietuvių Dienų metu Sydnėjuje. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Po minėjimo vyko pabendravimas prie kavos ir įvairių suneštų gardžių skanumynų.

Vasario 16 dieną,11 val.ryto, iškėlėm mūsų trispalvę mieste prie Federalinės Valdžios Rūmų ir taip vadinamos "Draugystės Sienos", kur kiekviena emigrantų bendruomenė, gyvenanti Tasmanijoje, įmūrijo savo tautinę lentą istoriniam prisiminimui, kad kadaise tokios tautos atstovai čia gyveno.

Endrius Jankus

Tūkstantmečio pasakojimai vaikams

(Šie kampeliai skiriami tėvams ir mokytojams, kad paskaitytų vaikams)

Šventas Brunonas

Šįmet minime tūkstantį metų nuo to laiko, kai pirmą kartą buvo paminėtas Lietuvos vardas. Tačiau lietuviai tose žemėse gyveno jau 12.000 metų. Kiti juos visus vadino aisčiais, o jie patys save vadino aukštaičiais, žemaičiais, prūsais, jotvingiais ir kitaip. Panašiai kaip dabar Australijoj, kalbėdami apie lietuvius sakome melbourniškiai, sydnėjiškiai, adelaidiškiai.

Lietuviai, kaip dabar pasakytume, buvo "žalieji" (greenies). Jie mylėjo gamtą ir net ją garbino – medžius, upes, saulę, mėnulį, perkūniją, ugnį. Ypatingai gerbė stipriausius Lietuvos medžius, ąžuolus. Juos net laikė šventais. Taip pat labai saugojo ugnį – juk be jos nei valgio neišvirsi, nei šaltą žiemą nesušilsi.

Jie su kaimynų kraštais nekariavo, tai nickas apie juos ir nerašė, kol neatsitiko baisus dalykas.

Prieš tūkstantį metų kiti Europos kraštai išgirdę, kad dar yra žmonių, kurie apie Kristų nebuvo girdėję, nutarė juos apkrikštyti. Į žygį išsirengė Kvedlinburgo vienuolis Brunonas. (Jis dar vadinamas Bonifacu (lotyniškai tai reiškia gerą darantis). Jis su palydovais atkeliavo į aisčių apgyventus kraštus ir apsistojo ąžuolų giraitėje prie pat Lietuvos sienos. Pamatę garbinamą ąžuolą ir prie jo saugomą šventą ugnį, jie tuoj ėmė naikinti pagonybės ženklus : nukirto ąžuolą ir užgesino ugnį.

Argi galėjo mūsų protėviai neginti savo šventenybių! Jie užpuolė ir nužudė šv. Bonifacą ir 18 jo palydovų. Likusieji vienuoliai pabėgo ir papasakojo kas nutiko, visai nesuprasdami, kokį nusikaltimą jie patys buvo padarę. Nuo to laiko Kvedlinburgo metraštyje buvo parašyta: "Šventasis Brunonas, dar vadinamas Bonifacu, arkivyskupas ir vienuolis, **Lietuvos** pasienyje pagonių užmuštas su 18 saviškių kovo 9 d. nukeliavo į dangų".

Nors tas viskas įvyko ne pačioje Lietuvoje, bet tai buvo pirmas kartas, kai Lietuvos vardas buvo paminėtas istoriniame dokumente. Nuo to laiko Lietuvos gyvenime daug kas įvyko. Lietuva augo, stiprėjo, daug kas ją puolė, ir ji turėjo gintis, kad išsilaikytų. Apie tai papasakosiu kituose kampeliuose.

Aliutė

Į Tėvynę grįžo po 65 metų klajonių

Jovita Strikaitienė
"Tauragės kurjeris"

Nuotraukoje – Bronė Ropienė (dešinėje) Tauragėje.

Baigiantis 2008 metų vasarai visam laikui į Lietuvą sugrįžo Bronė Morkūnaitė-Malaitis-Ropė, Antrojo pasaulinio karo audrų išplėšta iš Tėvynės, svetimose šalyse praleidusi 65 metus. Pernai per Kūčias atšventusi aštuoniasdešimt ketvirtąjį gimtadienį vieniša moteris gyvenimo saulėlydį nusprendė pasitikti Tauragėje, kartu su jai likusiais pačiais artimiausiais žmonėmis – seserimi, jos dukra ir anūkais.

Sugrįžo į didelę šeimą

Bronė grįžimui į Lietuvą rengėsi ne vienerius metus. Ji visuomet norėjo gyventi tėvynėje šalia artimų žmonių. Dabar po vienu stogu naujame miesto mikrorajone pastatytame name gyvena iš Australijos rugpjūtį parvažiavusi Bronė, jos sesuo Joana, pastarosios duktė Alvyda su sūnumis Julijumi ir Liucijumi. Vyriausias sūnus Nerijus dirba ir dar mokosi Vilniuje, į namus sugrįžta tik kartkartėmis. Kol Alvyda ir Julijus darbe, o Liucijus pamokose, Bronė dienas leidžia su jaunesne seserimi Joana. Iš septynių Morkūnų vaikų tik jiedvi dvi beliko.

Visos naujojo namo gyventojos – našlės. Joana savo gyvenimo draugą Jurgį palaidojo prieš dvylika metų. Bronės dviejų vyrų kapai liko Australijoje, Sydnėjuje. Kaip sakoma, su saule niekas negyvena, tačiau Alvydos vyrą Kazimierą Urbutį netikėta liga iš gyvenimo išplėšė staiga. Jis spėjo pastatyti didžiulį namą ir įrengti du butus.

Tačiau skaudi netektis planų apsigyventi visiems kartu – Alvydos šeimai, jos mamai ir tetai – nesužlugdė. Netrukus namuose atsirado naujas šeimininkas – dirbti į Tauragę sugrįžo vidurinysis Urbučių sūnus Julijus.

Bijojo Sibiro – atsidūrė Australijoje

Bronė gimė ūkininkų šeimoje. Jos tėvai Morkūnai gyveno Antalgės kaime, Utenos rajone. Dar jai esant mažai tėvai persikėlė gyventi į Kauną. Vyriausiai dukrai gerai sekėsi mokslai, bet vienintelis gausios šeimos maitintojas, tiltų statytojas tėvas, neišgalėjo jų leisti toliau mokytis. Būdama nepilnamete 1940-taisiais Bronė įsiprašė dirbti knygyne. Lietuvoje prasidėjo ilgi sumaišties metai. Atėjo rusai, prasidėjo karas. Į Rytus nusirito frontas. Daugelis lietuvių baiminosi sugrįžtančio fronto, nes baugino gandai apie gręsiančius masinius trėmimus į Sibirą, rekrutavimas į Sovietų armiją. Tykojo pavojus ir iš kitur – vokiečiai jaunimą iš Lietuvos varė dirbti priverčiamųjų darbų. Daugelis ne savo noru ar iš baimės atsidūrė toli nuo namų, ilgai ar visai į juos nebegrįžo. Tarp jų buvo dvidešimtmetė kaunietė Bronė Morkūnaitė.

"Iš Kauno traukiniu išvažiavome nemažas būrys jaunimo. Atsidūrėme Austrijoje, Vienoje, o ten nebuvo kur prisiglausti. Gerai, kad vienas kaunietis – Mikalojus buvo išsinuomojęs kambarėlį, nakvoti priimdavo visus pažįstamus pabėgėlius. Galvojome, kad čia pabūsim laikinai, o paskui grįšim namo, bet likimas viską patvarkė kitaip. Į Lietuvą atvažiavau po keleto dešimtmečių, tačiau pirmą kartą – 1971-aisiais tėvų namų aplankyti negalėjau, sovietų laikais tokiems, kaip aš, toliau sostinės važiuoti nebuvo leidžiama. Atvykusi kitą kartą slapta nulėkiau į gimtinę – ten iš Kauno buvo sugrįžę gyventi tėvai", - pasakojo Bronė.

Po Austrijos sekė Vokietija, pabėgėlių stovykla. Visi laukė galimybės išvykti už Atlanto vandenyno – į JAV, Kanadą ar Pietų Ameriką. Bet Bronei su vyru Mikalojumi Malaičiu (ji ištekėjo už to pačio geraširdžio, kuris visus pažįstamus pabėgėlius Vienoje nakvynei priimdavo), buvo pasiūlyta vykti į Australiją.

Žinia tėvams – daugiau kaip po dešimties metų

1949 metais būrys įvairių tautybių emigrantų į tolimą ir nežinomą šalį išplaukė laivu iš Neapolio uosto Italijoje. Bronė gerai nebepamena, kiek truko kelionė, rodos, pusantro mėnesio. Į Australijos žemyną išlipo vasarį. Europoje tuo metu dar buvo žiema, o Pietų pusrutulyje jau baigėsi vasara. Jauna šeima Sydnėjuje gavo darbo ir kambarį laikinai gyventi. Bronė dirbo medicinos sesers padėjėja, fabrike siuvėja, vyras dirbo geležinkelininku, spaustuvininku – spausdino lietuviškus laikraščius. Malaičiai dėjo dolerį prie dolerio – taupė namui. Per keletą metų susitaupė patogiam nameliui, kuriame Bronė gyveno iki išvykdama į Lietuvą šių metų vasarą. Daugiau kaip po dešimties metų po to, kai ji su kitais laikinai pasitraukė iš Kauno, išdrįso tėvams atsiųsti žinutę apie save, o iki to laiko jie nieko nežinojo apie vyriausios dukters likimą, nes turintiems giminaičių, po karo atsidūrusių užsienyje, galėjo grėsti tremtis.

Apie Australiją – tik teigiamai

Bronė, Australijoje pragyvenusi 59 metus, apie šią šalį atsiliepia tik teigiamai. Jai labai svarbu ne tik tai, kad ten neblogai pavyko įsikurti, bet ir tai, kad imigrantai nejautė jokios atskirties, su jais buvo elgiamasi lygiai taip pat, kaip ir su senbuviais, su pagarba buvo žiūrima į lietuvių bendruomenės veiklą. Australijoje gyvena 140 tautybių 20 milijonų gyventojų.

Bronės gyvenimas Australijoje bėgo dirbant, taupant, dalyvaujant lietuvių bendruomenės veikloje, moteris penkiasdešimt metų dainavo chore. Mokėdama siūti, sau ir draugėms pasisiūdavo ne tik kasdieninių drabužių, bet ir balinių suknelių. Kalbantis apie tolimą praeitį ir vartant senų nuotraukų albumą, ko nors paklausus, Bronė moteriškai pasitikslindavo, kokia suknele ji nuotraukoje pasipuošusi – svarbius įvykius atgamindavo pagal savo aprangą, mat pati ją kurdavo.

"Mes turėjome taupyti ne tik geresniam gyvenimui ar juodai dienai, kaip įprasta, bet ir lietuvių bendruomenės veiklai. Australijoje turėjome trejus Lietuvių Namus - Sydnėjuje, Adelaidėje ir Melbourne. Šeštą dešimtmetį tebeleidžiamas lietuviškas laikraštis "Mūsų Pastogė", aš jį gaunu ir Tauragėje", - pasakojo Bronė.

Po dvidešimties bendro gyvenimo metų mirė vyras Mikalojus. Bronė ištekėjo antrą kartą – už lietuvio Petro Ropės. Pagal tos šalies nustatytą tvarką pati tapo Rope.

Bronė tikina, kad tai labai graži lietuviška pavardė, tik sunkiai tai sekėsi išaiškinti australams, kad šis žodis reiškia ne virvę, o ropę – Lietuvoje ir kitur paplitusią daržovę. Abu Bronės vyrai buvo labai glaudžiai susiję su lietuvių bendruomenės veikla. Pirmasis dirbo lietuviško laikraščio leidyboje, antrasis dainavo chore.

Į klausimą, kuris iš jų buvo geresnis, Bronė juokdamasi atsakė:

"Iš pradžių jie visi būna geri".

Ten ir čia

"Gyvenime daug bėdų tykojo, atsidūriau pasaulio gale, bet man visą laiką Dievas padėjo. Galėjau Australijoje likti visam laikui, kaip daugelis likimo draugų. Jei būtų ten likę vaikai ar anūkai, taip ir būtų atsitikę. Antrajam vyrui mirus likau viena, nutariau glaustis prie artimųjų, todėl dabar esu Tauragėje", - tikino Bronė.

Netrukus aštuoniasdešimt ketvirtąjį gimtadienį švęsianti moteris, kitose šalyse praleidusi didžiąją savo gyvenimo dalį, kalba gražia lietuviška kalba, o ne mekena, kaip kai kurie užsieniuose keletą metų pabuvę žmonės. Gimtoji kalba ne taip greitai pamirštama, ypač jei bent namuose kalbama lietuviškai. Bronei sekėsi – abu vyrai buvo lietuviai, daug laiko ji praleido su lietuvių bendruomenės nariais. Bronė ironizuoja, kad Lietuvoje žmonės kalba labai nekonkrečiai, sako: "Kažkas, kažkur, kažkaip, kažkodėl".

Pasak jos, Australijos lietuviai bendravimo gerovę kūrė patys – aukojo pinigus lietuvių namams, renginiams, dainavo, grojo, pasirūpino tautinius drabužius. Moterys įvairiems subuvimams pyragų iškepdavo. Gaila, kad senoji karta baigia išmirti, nežinia, ar jaunimui reikės šito bendravimo. Bet vis tiek išvykdama iš Sidnėjaus Bronė savo tautinius drabužius dovanojo tautietei, kuri augina dvi paaugles dukras.

Lietuvei, ilgai gyvenusiai Australijoje, keisti atrodo mūsų laidotuvių papročiai.

"Kodėl Jūs per laidotuves iš gėlių paveikslus kuriate?" – ironizavo Bronė, - "Australijoje nepriimta nešti daug vainikų ar gėlių. Galintieji aukoja pinigų, nebūtinai mirusiojo artimiesiems, galima ir kokiam nors geram bendram tikslui", - pasakojo ji.

Bronė Ropė labai gražiai ir patogiai įsikūrė savo bute Tauragėje. Namą Sydnėjuje pardavė. Parsivežė daug įvairių dokumentų, nuotraukų, pasirūpino, kad būtų parsiųsti drabužiai, paveikslai. Vis dar parcina siuntiniai iš Australijos. Žmogaus bute, parvykusio iš kitos Pasaulio dalies, akys tyčia ar netyčia ieško kokio nors daikto, parvežto iš tolybių. Yra toks daiktas, gal ir ne vienas, ir Bronės bute. Tai rankų darbo lėlė, aprengta lietuviškais tautiniais drabužiais. Niekur kitur tokios nepamatysi, kitur – tik žmogeliukų imitacijos, o ši padaryta su meile ir didelėmis pastangomis, kad atrodytų kaip tikra lietuvaitės kopija: lino plaukai, mėlynos akys, parausvinti skruostai, rankomis siuvinėti tautiniai drabužiai.

Dar ne visi persikėlimo rūpesčiai baigti, Bronė laukia, kol bus sutvarkyti pensijos reikalai. ❑

Gerb. Redaktore,

Atstovauju tarptautinę organizaciją – Baltijos Audiovizualinių Archyvų Tarybą (BAAC). Tai nevyriausybinė ne pelno siekianti organizacija, vienijanti su archyviniais vaizdo ir garso dokumentais dirbančius specialistus ir institucijas iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Skandinavijos ir Kanados. Kasmet organizuojame konferencijas vienoje iš Pabaltijo šalių, esame IASA (International Association of Sound and Audiovisual Archives) narys.

Vienas iš organizacijos tikslų – prisidėti prie išeivijoje sukurto ir sukaupto audiovizualinio paveldo, kuriuo iš esmės nesirūpina jokios oficialios institucijos, išsaugojimo ir sklaidos. Iš patirties žinau, kad pavyzdžiui Švedijoje gyvenantys lietuviai turi įvairaus laikotarpio video ir audio medžiagos apie savo gyvenimą šioje šalyje, tačiau nežino kaip ją tvarkyti ir kaip su ja pasidalinti.

Labai patogu, kad skaitmeninių technologijų dėka šiandien tokią archyvinę medžiagą galima perkelti į skaitmeninį formatą, tokiu būdų originalus paliekant tikrajam savininkui, tačiau sudarant visas sąlygas šią medžiagą išsaugoti ir padaryti prieinamą platesniam ratui žmonių. Tačiau pradžiai reikia žinoti kur tokių vertybių yra. Norėčiau pasidomėti, ar būtų galima žinutę apie BAAC ir jos veikla paskleisti tarp Australijos lietuvių jūsų laikraščio pagalba? Tikiu, kad tai būtų naudinga ir savo audiovizualinių archyvų išsaugojimu besirūpinantiems žmonėms, ir tiems, kuriuos ši unikali medžiaga domina jau dabar ir domins ateityje.

Daugiau informacijos apie organizaciją ir jos veiklą rasite čia:

www.baacouncil.org

Pagarbiai, **Juozas Markauskas**
prezidentas,
Baltijos audiovizualinių archyvų taryba

Miela Redaktore,

Gal būtų "M.P." skaitytojams įdomu, kad SLIC jau sulaukė 68,000 lankytojų. Dėkojam "Mūsų Pastogei" už nuolatinį SLIC'o pamokų pranešimą.

Mums laiškai vis ateina su padėkomis iš įvairių pasaulio naudotojų – pridedu apačioje vieną iš jų.

Su padėka,

Ramona Ratas - Zakarevičienė

"Nuoširdus ačiū už jūsų internetinį puslapį!!!!

Kaip tik šį vakarą ruošiuosi rytojaus pamokėlėms ir visai atsitiktinai radau jūsų puslapį. Mes gyvename Indianapolyje, JAV. Turime nedidelę Indianapolio Lituanistinę mokyklą. Mano klasėje yra 6 vaikai, mažiausiai kalbantys lietuviškai. Jiems programą sudarinėju pati pagal vaikų lietuvių kalbos lygį.

Kartais reikia daug padirbėti, kad pasiruošti pamokoms ir darbeliams (aš stengiuosi naudoti kuo daugiau piešinukų, vizualių priemonių). O jūsų web. puslapis bus labai naudingas darant namų darbus.

Dar kartą – labai jums ačiū.

Pagarbiai,

Sigita Nusbaum
"C"klasės mokytoja
Indianapolio Lituanistinė mokykla (ILM)
JAV

Gerb. Redaktore,

Pagalvojau, o kiek daug mūsų skaitytojų matė įdomią programą, kurią transliavo SBS kanalas penktadienį (2009.02.06), 8.20 - 8.30 val. vakaro. Tai 10 minučių trukęs animacinis filmas, kurį, matomai, angliškai įgarsino pats kūrėjas Sebastian Danta. Šis trumpo metražo filmas vadinosi "Father". Tai sūnaus pasakojimas su vis besikeičiančiais vaizdais apie tėvo - gydytojo gyvenimą nuo to laiko, kai išvyko iš Lietuvos, iki pilno įvairių įvykių gyvenimo Australijoje. Filme, matomai, buvo pasakojama apie mano jaunų dienų pažįstamą dr. Gytį Dantą.

Vytenis Šliogeris

Kas yra toji tarpukario Lietuva?

Klausimas kyla skaitant Lietuvos ir jau net išeivijos spaudą, kur pirmosios Nepriklausomybės metai vadinami "tarpukario" Lietuva. Dar neteko spaudoje skaityti apie "tarpukario" Lenkiją ar "tarpukario" Vengriją. Ar Lietuvos žurnalistų kompiuteriai nespausdina žodžių "pirmosios Nepriklausomybės metai"? Ar tai įtaka komunizmo tebesiilginčiųjų, norinčiųjų iš lietuvio atminties ištrinti 1918-1939 metus?

Jaunuoliui, gimusiam 1980-1990 metais, "tarpukario" Lietuva, be abejo, migloto, nereikšminga sąvoka, turinti net kažkokią menkinančią reikšmę.

Kad Lietuvoje žmonėms sovietų įkaltos sąvokos dar gyvos, gal labiau suprantama, bet kad išcivijos spauda jas taip dažnai mėgdžioja, tai iš tikrųjų daugiau negu liūdna.

Nijolė Jankutė

Gerbiamieji,

informuojame, jog Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) internetinėje svetainėje **www.tmid.lt** veikia diskusijų forumas **http://forumas.tmid.lt/**.

Forumas sukurtas atsižvelgiant į užsienio lietuvių bendruomenių poreikius ir pageidavimus. TMID Forume galima diskutuoti aktualiomis lituanistinio švietimo, apsirūpinimo tautine atributika, renginių organizavimo, projektų rengimo, užsienio lietuvių bendruomenių dalyvavimo Lietuvos politiniame ir kultūriniame gyvenime bei kitomis aktualiomis temomis. Į Jums aktualius klausimus atsakys šias diskusijas moderuosiantys TMID specialistai. Kviečiame prisijungti!

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LR Vyriausybės
T. Kosciuškos 30, LT-01100, Vilnius
Tel.: (8~5) 261 9431, fax.: (8~5) 261 9431
El. paštas: **info@tmid.lt**

Pasiūlymas dėl Lietuvos 1000-mečio minėjimo suvenyrų

Uždaroji akcinė bendrovė „Alpera" – tai 1997 m. įsikūrusi dailiųjų ir juvelyrinių spalvotųjų metalų dirbinių projektavimo, gamybos ir prekybos įmonė. Pagrindinė įmonės produkcija – verslo dovanos, ordinai, medaliai, ženkliukai, pareigūnų skiriamieji ženklai, prizai, suvenyrai, paminklai ir kt. **MES SIŪLOME: Suvenyrinius medalius ir ženkliukus su juvelyriniėm emalėm (spalva) arba be spalvos.**

Prašome kreiptis: **Paulius Maciulevičius**
marketingo vadovas
tel.:**+37052311667**, mob.: **+37068657756**
paulius@alpera.lt **www.alpera.lt**

Lietuvoje – sovietmečio ir laisvoje

Alena Karazijienė

Tęsinys. Pradžia "MP" nr.5.

Ruošiamės šventei

Apsistojau pas Rimutę. Kitą dieną nuvažiavau pas tėtę. Snigo. Viskas buvo balta, bet visai neatrodė šalta. Buvo paruošti pakvietimai į šeimos ruošiamą tėtės gimimo dienos šventę, bet tėtė nepasitikėjo paštu ir norėjo, kad visi pakvietimai būtų įteikti asmeniškai. Dalį jų išnešioti teko ir man.

Norėjau tėtei užsakyti orchidėjų puokštę, bet Vilniuje jų niekur nebuvo, tai paskambinau Žiežmarių gėlininkystei, ir jie pažadėjo pristatyti gėles mano brolio adresu.

Dieną prieš iškilmes bažnyčioje iš Australijos į Vilnių atskrido brolis Gabrielius su Danute ir jų duktė Venta. Venta visiems buvo staigmena. Ji gyveno Bali, bet tuo metu buvo Paryžiuje ir nutarė atskristi pasveikinti senelį, o Frankfurto aerodrome netikėtai susitiko su tėvais.

Vasario 25-tą tėtė buvo užsakęs mišias už senelius Gabrielių ir Česlavą šv. Mykalojaus bažnyčioje, kur jis pats kartu su savo būsimu svainiu Konstantinu Jablonskiu patarnaudavo mišioms. Bet kartu tai pasidarė ir paties tėtės pagerbimo mišios. Tėtė su žmona Eliute ir Vytautu sėdėjo šone prie altoriaus. Giedojo choras ir solistas. Pamaldas laikė monsinjoras Vasiliauskas, nepaprastai šiltas ir nuoširdus žmogus, kartu su mons. Svarinsku ir kun. Kastyčiu Matulioniu. Kun. Matulionis apvainikavo tėtę Užkurnio išdrožta medine karūna. Ji buvo labai sunki, ir ją reikėjo prilaikyti.

Bažnyčia buvo pilna. Kai kurios moterys atėjo pasipuošusios tautiniais rūbais, viena net su vėliava. Monsinjorai Vasiliauskas ir Svarinskas pasakė labai gražius pamokslus, visi giedojo Lietuvos himną ir "Ilgiausių metų". Po pamaldų Gabrielius ir Vytautas išlydėjo tėtę į automobilį ir nuvežė jį namo pailsėti.

Mane sūnėnas Vytukas (kuris visur pasirašo Vytautas V.) nuvežė iki Užsienio reikalų ministerijos – buvau susitarusi su advokatu Šarūnu Adomavičium dėl mano lietuviško paso. Ten padarė mano dokumentų kopijas ir turėjau jas nuvežti į Imigracijos skyrių.

Po kelių savaičių Vytukas mane nuvežė atsiimti paso, ir čia susidūriau su lietuviška biurokratija. Prieš atsiimant reikėjo sumokėti 90 talonų į taupomąją kasą kažkur kitoje vietoje. Artimiausia kasa buvo uždaryta – pietavo iki 3 val. Kai nuvažiavom 3 val., liepė laukti iki 4 val., nes jiems buvo sugedusi kažkokia mašina. Nenorėjom laukti, tai nuvažiavom į kitą kasą. Ten pietavo nuo 3 val. iki 4 val. Tik trečioje kasoje pagaliau pasisekė sumokėti mokestį ir tik tada vėl nuvažiavom į imigracijos skyrių ir gavau pasą.

Pasas galioja 20 metų, o leidimas važiuoti į užsienį galioja 4 metus ir 11 mėnesių. (Dabar su tuo pasu jau galiu važinėti po visą Europą).

Tėtei 100

Visi ruošėmės didžiajai tėtės šventei. Vytukas V. nuvežė mane pas tėtę. Pakeliui užsukom pasiimti orchidėjų, bet jos dar nebuvo atvežtos. Labai supykau ir pasakiau, kad jeigu iki 1-os valandos nebus pristatytos pas tėtę, tai gali imtis atgal.

Tėtė suruošė mažutę ceremoniją mums. Jis buvo susirinkęs visus savo medalius, ordinus, mūsų mamos ordiną, kai kuriuos prisiminimų medalius ir juos išdalino mums. Jis buvo labai susijaudinęs ir mums pasakė: "Bandžiau parašyti jums kalbą, bet nieko neišėjo, tai pasakysiu iš širdies". Ir tikrai iš širdies pakalbėjo. Paskui pradėjo dalinti dovanas. Pirmoji dovana teko Ventai – jai tėtė atidavė juostą, kurią buvo gavęs Sąjūdžio Steigiamojo Seimo atidarymo proga 1988 m. Man būtinai norėjo atiduoti mamutės Pirmo Pasaulinio Karo ordiną "Už narsumą", bet aš jam pasakiau, kad turiu to ordino kopiją, o tikrasis ordinas turi likti Lietuvoje. Tai vieton to gavau lietuviškų prieškarinių pinigų rinkinį. Savo ordiną "Už nuopelnus Lietuvos gerovei" tėtė paskyrė mano broliui Vytautui. Gabrys jau anksčiau buvo gavęs tėtės Vyčio Kryžių, tai nežinau, ką jis dabar gavo. Visą ceremoniją nufilmavo sūnėnas Vytukas V.

Paskui atvažiavo oficialūs filmuotojai. Tie filmuotojai ir reporteriai mūsų nuoširdų pasveikinimą ir gėlių įteikimą pavertė kažkokiu surežisuotu spektakliu. Tėtė atėjo iš miegamojo jau šventiškai apsirengęs, aš jam padaviau tą puokštę, jis ją priėmė, prispaudė prie širdies, buvo nufilmuotas. (Dar gerai, kad nereikėjo antrą kartą kartoti).

Paskui tėtė dar nuėjo pasilsėti, o Vytukas mane parvežė namo, nes jau 4 val. turėjo prasidėti iškilmės Kompozitorių Namuose. Ten viršutinėje salėje buvo sustatytos kėdės, jau rinkosi žmonės su gėlėmis ir dovanomis. Dideliame hole greta salės buvo stalai su vaišėmis. Kai atvažiavo tėtė, jį apačioje pasitiko anūkai ir proanūkis Gabriukas su liaudies daina. Prie jų neiškentusi prisidėjau ir aš.

Pasodinę ant kėdės, vyrai užnešė tėtę į viršų, bet paskui jis jau judėjo pats, su visais kalbėjo, juokavo, pasakojo – buvo viso pobūvio centras ir siela. Net nuostabu, kaip jis išlaikė tokią ilgą ir sunkią dieną.

Tėtei atėjus į salę, jį su Eliute pasodino į specialiai paruoštas kėdes, ir visi puolė paduoti jam gėles. Susidarė eilė, kuri, atrodė, kad niekada nesibaigs, bet padavėjos mikliai priiminėjo gėles iš tėtės ir nešė į vaišių kambarį. Vytautas vis dėlto tą gėlių antplūdį sustabdė ir susodinęs žmones, sėdo prie fortepijono ir paskambino tris Čiurlionio preliudus.

Paskui Aldona Dvarionaitė (tėtės krikšto duktė) paskambino savo tėvo kūrinių, o Giedrė Kaukaitė, akompanuojama Gražinos, padainavo keleta ispaniškų dainų.

Po koncerto Vytautas pasakė trumpą sveikinimo kalbą tėtei, paskui Gabrys truputį ilgesnę. Pakalbėjo ir Gabriukas visų proanūkių vardu (tada jų jau buvo septyni). Mano broliukai ir Gabriukas buvo iš anksto pasiruošę kalbėti, o man Gražina tik paskutinę minutę šnibštelėjo, kad irgi turėsiu kalbėti, tačiau tėtė apie tai nebuvo įspėtas ir ėmė dėkoti už sveikinimus.

Kalbėjo gana ilgai, prisiminė savo vaikystę ir tėvus, net padainavo savo vaikystės dainą, bet Vytautas jį sustabdė ir priminė, kad jis turi dar vieną vaiką. Tada ir aš galėjau pasisakyti. Kalbėjau apie tą laiką, kai aš buvau vienintelė ir tėtę turėjau tik sau. Padainavau ir aš – italų studentų išgertuvių dainą, kurią dainuodavom su tėte, kai jis grįždavo namo atostogų iš studijų Romoje.

Prasidėjo didelis šurmulys. Visi spietėsi aplink tėtę, vis nuklysdami prie labai turtingo vaišių stalo. Tėtė sėdėjo savo soste ir didvyriškai laikėsi 5 valandas!

Tęsinys kitame *MP* nr.

"VILNIUS KAIP ANT DELNO!"

Sutaras ir Dainiaus Pulausko Grupė. Garso kompaktinė plokštelė
SUTARAS/Kukū SMF 042 2008 12 = 54:57

Dainos apie Vilnių jaudina mūsų dienų atlikėjus, todėl ne vienas yra pabandęs jas prikelti iš užmaršties. Naujausias bandymas – kompaktinė plokštelė „Vilnius kaip ant delno", kurią įgarsino „Grammy Award" lietuviškojo analogo „Auksinis diskas" 2004 laureatai – **Dainiaus Pulausko grupė** ir svarbiausio šalies tradicinės kultūros apdovanojimo „Aukso paukštė" 2004 laimėtojai – **Sutaro tautiškos kapelijos** muzikantai. Dvi grupes sujungęs projektas skirtas Vilniui – visos liaudies dainos (kalendorinės, rekrūtų, meilės, vaišių, darbo, vaikų), kurių pagrindu išvystytos kompozicijos, apdainuoja mūsų senąją sostinę ir joje verdantį gyvenimą.

Jos parinktos iš G. Krivickienės-Gustaitytės knygos „Vilnius lietuvių liaudies dainose". Skirtingų mąstymų, talentingų muzikantų jausmus miestui įprasmina netikėti sąskambiai, lietuviškų bei kitų tautų autentiškų ir šiuolaikinių elektroninių instrumentų deriniai, energingi ritmai ir gražiausių liaudies dainų motyvai. Juos lengvai galima atpažinti džiazo rūbais „aprengtoje" baladėje, nuoširdžiame *folkmaršo* pasakojime, lotynų muzikos ritmais papuoštose šokių, tradicinio diksilendo, *fussion* ar *hard-rock* kompozicijose.

www.sutaras.lt

Grožinės literatūros konkursas

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Lietuvos vardo pirmą kartą Kvedlinburgo analuose 1009 metais paminėjimo proga ir tūkstantmečio jubiliejui pagerbti, skelbia romano konkursą.

Skiriamos trys premijos:

I-oji – $5,000, II-oji – $3,000, III-oji – $2,000.

Tema kūrėjams: **LIETUVAI – TŪKSTANTIS METŲ!**

Mes didžiuojamės tūkstančio metų istorija ir šimtmečiais kurta tautine kultūra.

Laikas: Paskutinė kūrinio išsiuntimo data oro paštu **2009 m. birželio 30 d.** Prašome nelaukti ir kūrinius siųsti anksčiau.

Kūrinius siųsti adresu:

ALTS, KONKURSAS, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629-2005, USA.

Teksto paruošimas: Konkursui siunčiamas kūrinys turi būti ne mažiau 200 puslapių, parašytas spausdinimo mašinėle arba kompiuteriu, pasirašytas slapyvardžiu. Slapyvardis turi būti užrašytas ant atskiro užklijuoto vokelio, į kurį reikia įdėti savo kortelę su vardu, pavarde, adresu, telefono ir fakso numeriu. Tik laimėjusio rašytojo vokas bus atidarytas. Nepremijuoti kūriniai negąžinami.

Vertinimo komisija: Danutė Bindokienė, dr. Jonas Jasaitis, Petras Pavilionis, Stasė Petersonienė, Vytautas Volertas.

Premijų įteikimas: Lietuvių literatūros šventėje, Čikagoje, JAV, Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės metu.

Vytautas Radžius, konkurso koordinatorius
El-paštas: **dirva.redaktorius.chicago@gmail.com**

Konferencija apie užsienio lietuvių spaudą

Lietuvių išeivijos institutas **šių metų kovo 19-20 dienomis** organizuoja mokslinę konferenciją **„Lietuvių išeivijos spauda: istorija ir dabartis"**, kurioje kviečia dalyvauti mokslininkus ir tyrėjus. Konferencija, artėjant „Draugo" laikraščio 100-ųjų metinių šventei, skiriama gausios lietuvių išeivijos spaudos pristatymui, aptarimui bei spaudos turinio analizei.

Renginio tikslas: imtis išsamesnių lietuvių išeivijos spaudos tyrimų atskleidžiant vieną svarbiausių XX a. lietuvių išeivių veikimo lauką emigracijoje. Konferencijoje siūloma dalyvauti rengiant pranešimus tokiomis temomis:

*Pirmieji lietuvių spaudiniai emigracijoje
*„Draugo" dienraščio praeitis ir ateities perspektyvos
*Lietuvių išeivijos spauda „šaltojo karo" laikotarpiu
*Išsūkiai lietuvių išeivijos spaudai po 1990 m.
*Išeivijos spauda ir emigrantų kartų kaitos procesas
*Ideologinė spauda: konfliktas ar diskusija?

Organizatoriai norinčiųjų dalyvauti konferencijoje pranešimų pavadinimų ir santraukų (iki 500 spaudos ženklų) laukiami iki 2009 metų vasario 6 dienos. Renginio metu skaitytų pranešimų pagrindu parengti straipsniai bus spausdinami akademiniame žurnale „Oikos".

Informaciją apie konferenciją teikia: **Giedrius Janauskas**
e-mail: **g.janauskas@hmf.vdu.lt** Tel.: **+370 37 327839**

Jau galite įsigyti

Australijos XXV Liet. Dainų Šventės DVD

DVD profesionaliai padarė mums gerai pažįstamo Algio Pluko anūkas **Richard Monk.** DVD susideda iš dviejų dalių.

Šis DVD – labai gražus prisiminimas kiekvienam Dainų Šventės choristui, taip pat tai gera dovana giminėms ir draugams. **Kaina $25.**

Skambinkit Richard Monk mob. tel.: **0414 747 292** arba **Jadvygai Burokienei** tel.: **(02)9522 8275.** Galite įsigyti ir **Lietuvių Klube** darbo dienomis.

Lietuvos Tūkstantmečio pagrindinių renginių programa

2009.06.25 – Pasaulio lietuvių sporto žaidynės.

Pasaulio lietuvių sporto žaidynės skirtos po visą pasaulį pasklidusius lietuvius suburti gimtinės aikštynuose. Žaidynių tikslas – tęsti tautinio bendradarbiavimo, jaunosios lietuvių kartos lietuvybės išsaugojimo tradiciją.

2009.07.01 – 2009.07.06 – Lietuvos tūkstantmečio dainų šventė "Amžių sutartinė".

Tęsiant reikšmingą mūsų krašto kultūros tradiciją, užgimusią atmintinais 1924 metais, Vilniuje ir Kaune rengiama Lietuvos tūkstantmečio dainų šventė.

2009.07.06 – Atkurtų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų iškilmingas oficialus atidarymas.

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų atkūrimas yra svarbiausias ir didžiausias Lietuvos tūkstantmečio programos projektas. Atkurtieji Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmai yra ir integralus bei itin ryškus Vilniaus Žemutinės pilies ansamblio akcentas.

2009.07.08 – 2009.07.10 – PLB XII Semo posėdžiai.

Smulkesnes žinias galite rasti - **www. culturelive.li/2009/lietuviai1000/**

Angonita Wallis, ALB KV pirmininkė

Lietuvos Tūkstantmečio monumentas "Vienybės Medis"

Taip atrodytų "Vienybės Medis" Vingio parke.

Turbūt mūsų laikais, kaip niekada lietuviai yra išsiblaškę po visą pasaulį. Vieni svetur ieško lengvesnės duonos, kiti, užmiršę savo šaknis ir patriotiškumą, pasiryžę gyventi bet kurioje pasaulio valstybėje, tik ne Lietuvoje. Todėl manome būtų prasminga sukurti pasaulio lietuvių vienybės simbolį, parodantį mūsų visų siekį būti kartu, gyventi ir dirbti vardan Lietuvos.

Ilgai galvojome, koks turėtų būti šio monumento motyvas. Suprantamas tiek senajai kartai, tiek jaunimui, keliantis pasididžiavimą, persmelktas tautiškumu, tačiau tuo pat metu modernus, juk sukurtas XXI amžiuje. Išminties ieškojome autentiškoje mūsų liaudies kultūroje, kuri, pradedant monodinėmis dainomis ar sutartinėmis, baigiant liaudies medžio skulptūra ar tautiniais drabužiais, yra verta pačių skambiausių epitetų.

Monumento "**Vienybės medis**" Lietuvoje motyvu matome vienintelį simbolį-*Gyvybės medį*. Simbolinis *Gyvybės medis* ir turėtų tapti ta vieta, kurią kiekvienas pasaulio lietuvis privalėtų aplankyti.

Pati skulptūra būtų maždaug 9 metrų aukščio, iškalta iš akmens: viena jos pusė atkartotų autentiškos verpstės vaizdą, o antroji, tarytum šių dienų atspindys, ornamentuota verpsčių dekoravimo principu, tačiau atspindėtų aktualią Lietuvos tūkstantmečio paminėjimui informaciją. Saulę primenančio apskritimo centre būtų iškalti reljefiniai įrašai su iškiliausiomis Lietuvos Tūkstantmečio asmenybėmis.

Vieta šiam monumentui jau rasta – tai Vingio parkas Vilniuje, kuriame daugelį metų mus vienijo Pasaulio lietuvių dainų šventės, vyko svarbiausi Sąjūdžio mitingai.

Leiskite tikėtis Jūsų palankumo, siekiant įgyvendinti šią kilnią idėją.

Jeigu projektas sudomintų, prašom rašykite skulptoriui **Tadui Gutauskui** el. paštu: **guttadas@takas.lt**

TALKA – SYDNEY

16-20 Meredith St., Bankstown (naujame Sydnėjaus Lietuvių Klube)
Darbo valandos: **sekmadieniais**, nuo **12** val. ryto iki **14.30** val. po pietų.
Elė Kains, Ph: (02) 9782 0082.
P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.

Australijos Lietuvių Fondui aukojo:

a.a. Halinos Statkuvienės atminimui:
$50 – M. Sodaitienė ($710)

a.a. Alexsandros Petrauskienės atminimui (mirė Panevėžyje):
$50 – M. Juškienė ($110)

Valdybos vardu dėkoju už aukas.

Audrius Balbata
ALF iždininkas

Rašydami testamentą, nepamirškite ir "Mūsų Pastogės". Remkite išeivijos spaudą!

Sydnėjaus skautų „Aušros“ tuntas
ruošia tradicinį maistą

Kaziuko Mugei,

kuri įvyks **sekmadienį, kovo 8 dieną.** Kviečiame visus apsilankyti Kaziuko Mugėje, kuri šiais metais vyks **Lietuvių Klube, Bankstowne**. Jau tikriausiai pasiilgote skanių dešrelių su pačių skautų gamintais kopūstais, ir įprastų baronkų rinkių! Tą dieną Klube kartu vyks lietuviškų gaminių **TURGUS. Skautų valgykla veiks nuo 12:30 val.** (Klubas dirba nuo 12 val.) Pagardžiaukime kartu, pabendraukime kartu!

Iki pasimatymo Mugėje!

AFFORDABLE LOANS

HOMES UNITS
RENOVATIONS
INVESTMENTS
EXTENSIONS
RE-FINANCING

From 01/03/2009
5.65%
WE NEVER CHARGE ANY FEES AT ALL!

Lithuanian Co-operative Credit Society "Talka" Ltd.

TERM DEPOSITS:
3 mth. 4.1% p.a.
6 mth. 4.1% p.a.
12 mth. 4.0% p.a.

It is easy to become a Talka member and to enjoy the benefit of better loan and deposit rates. Everyone can!

come talk to us
TALKA
better than the bank

Melbourne 03 9328 3466, Adelaide 08 8362 7377, Sydney 02 9782 0082

Housing prices have come down and the Government is now offering $24,000 to first home buyers. Time to take a serious look at property in this buyer's market!

it's a fact!
"Talka" housing loans are more affordable
here is why:
lower interest rate
no establishment costs
no ongoing fees of any kind

Whether you are looking for a new home, an investment property, planning renovations or refinancing a high cost loan, Talka is able to offer you the very best deal. We even have a special honeymoon discount for first home buyers.

5.65%

Anyone may apply for a Talka housing loan

Talk to us on (03) 9328 3466 or get in touch by email at talka@access.net.au

Nuoširdžiai kviečiame Melbourno ir apylinkių lietuvius
į Lietuvos Tūkstantmečio renginį
aktoriaus **Tomo Vaisietos** pasirodymą su programa
"Pasikalbėjimas su Lietuva".
Pasirodymas įvyks **sekmadienį, kovo 15 dieną., 2.30 val. p.p., Melbourno Lietuvių Namuose, Teatro salėje.**
Bilieto kaina $10. Vaikams ir jaunimui iki 17 metų – veltui.
Renginio koordinatoriai

Bibliotekos Bičiuliai kviečia visus į **Sydnėjaus Lietuvių Klubo buvusią biblioteką sekmadienį, kovo 15 dieną, 2 val. po pietų.**
Minint Lietuvos Tūkstantmetį prisiminsime ir drąsias, šviesias tamsiųjų spaudos draudimo metų lietuves – kaip pvz. rašytoją **Šatrijos Raganą**.

Kaunas city centre, 4 room flat 102 m2. Parquet floors, 2 shower rooms (1 en-suite). Balcony, plastic windows, security doors. Internet. Lock-up yard for parking. **AU 310,000 $.**
Email: **smith_helen99@yahoo.co.uk** Tel: **00 370 687 74912**

AL Dienų leidinukų atspausdinta papildomai

XXV AL Dienų Sydnėjuje Ruošos Komitetas papildomai užsakė 30 AL Dienų leidinukų. Norintieji gali nusipirkti "Mūsų Pastogės" Redakcijoje. Kaina $5.

Sydnėjaus Lietuvių Klubas

16 - 20 Meredith Street, Bankstown
Tel.: (02) 9708 1414 E-mail: contactus@lithuanianclub.org.au
www.lithuanianclub.org.au

Klubo darbo valandos:

Nuo antradienio iki penktadienio Klubas dirba nuo 12 val. dienos
Sekmadieniais Klubas dirba nuo 12 val. dienos.
Šeštadieniais – privatūs renginiai.
Šermenys pagal reikalą gali būti rengiami bet kurią dieną.

Klubo restoranas **"The Little Onion"** dirba:
antradieniais – penktadieniais:
pietūs 12 val. dienos – 2.30 val. p.p.
vakarienė 5.30 val. p.p. – 8.30 val. p.p.
sekmadieniais:
12 val. dienos – 6 val. p.p.
Skambinkite: ALVYDAI, tel.: **9782 0079**, arba mob. **0422 655 902**

Kortų žaidimas **"Teksaso Pokeris"** vyksta **ketvirtadieniais, 7 val. p.p.** Galite laimėti piniginius prizus.

MUGĖ / TURGUS lietuviškų produktų įvyks Lietuvių Klube kartu su **Kaziuko Muge sekmadienį, kovo 8 dieną.** Jeigu kas turi ar nori ką parduoti – prašom prisidėti. Stalai – po $10. Juos užsisakykite **Klube** arba pas **Ventą Protaitę** tel.: **0410 679244** ar **Jadvygą Burokienę** tel.: **9522 8275.**

Klubo narių ir jų svečių dėmesiui

Pirmasis šio sezono choro "Daina" koncertas-kavinė

"Rudeniniai lapai"

įvyks sekmadienį, balandžio 5 dieną, 2 val. p.p.
Sydnėjaus Lietuvių Klube.
Bilieto kaina 15 dolerių. Į šią kainą įeina ir kava su pyragais.

Nuoširdžiai kviečiame Sydnėjaus ir apylinkių lietuvius
į Lietuvos Tūkstantmečio renginį
aktoriaus **Tomo Vaisietos** pasirodymą su programa
"Pasikalbėjimas su Lietuva".
Renginys įvyks **sekmadienį, kovo 29 dieną, 2 val. p.p., Sydnėjaus Lietuvių Klube.**
Renginyje dalyvaus ir Sydnėjaus folkloro grupė **"Atspindys"**.
Renginio koordinatoriai

"Mūsų Pastogė": Skelbimai, užuojautos ir pan. priimami ne vėliau pirmadienio 10 val. ryto.
(Po pietų laikraštis perduodamas spaustuvei)
Deadline for ads – Mondays 10 a.m.

Mūsų Pastogė
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**
Lietuvių Klubas "Dainava", 16 - 20 Meredith Street, Bankstown.
Tel.: **(02) 9782 0080**, E-mail: **mpastoge@bigpond.com**
Tinklalapis: **www.users.bigpond.com/mpastoge**
Redaktorė Dalia Doniela
Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Anskis Reisgys, Vytenis Šliogeris
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Spausdinamuose rašiniuose reiškiama nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone
Prenumerata metams $65.
Užsienyje oro paštu - $140.00. N.Zelandijoje oro paštu $115.00.
Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.
Apmokamų skelbimų kaina: $6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.
Lietuviškoms organizacijoms 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.
Šventiniai sveikinimai – $20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – $25.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Printed by: **Spotpress Pty Ltd., 22 - 24 Lilian Fowler Place, Marrickville, NSW 2204.**